

Posudek oponenta k diplomové práci

autorky Jany Šindelářové
na téma **Důkazní břemeno**

Diplomová práce byla v souladu s pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originality vysokoškolské kvalifikační práce, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který vykázal shodu diplomové práce s jinými díly v rozsahu 12 %. Tento rozsah shody by se mohl zdát jako relativně vysoký, nicméně je tomu tak proto, že předkládaná práce je do značné míry kompilátem z děl jiných autorů.

Diplomová práce sestává ze osmi částí včetně úvodu, závěru a cizojazyčného resumé. Pokud jde o rozsah, předkládaná práce naplňuje stanovené požadavky. Práce není doplněna žádnou přílohou, ale to není s ohledem na charakter práce na škodu. Oponent oceňuje, že autorka se po celou dobu zpracování drží zvoleného tématu a jeho širších souvislostí, neodbíhá k nesouvisejícím a nepodstatným záležitostem.

Oponent nepochybuje o tom, že uchazečka se zpracování své diplomové práce pečlivě věnovala a do problematiky se hluboce ponořila, jak nakonec sama uvádí v poslední větě závěru. Autorka však narazila na to, co sama opakovaně konstatovala, tedy že problematika je obtížná, takže ani její kvalitní zpracování nemůže být jednoduché. Autorka se v úvodu i v závěru vyjadřuje v tom směru, že by chtěla skloubit teoretické zpracování s přístupem praktickým. Oponent je toho názoru, že se to autorce příliš nepodařilo. Až do stránky 37 se jedná o veskrze teoretické pojednání, kde jsou na sebe vršena suchá teoretická fakta, avšak ilustrativní příklady a vlastní názory či hodnocení se vyskytují opravdu jen zřídka. Ani čtvrtou část nazvanou Důkazní břemeno v praxi oponent nevnímá jako praktičtěji zaměřenou.

Zvolené téma je tématem frekventovaným možná spíše v praxi než v právní teorii. Vlastně každý soudce při své rozhodovací praxi vede úvahy týkající se důkazního břemena, pravděpodobněji však prakticky a se zaměřením na konkrétní posuzovaný případ, než teoreticky tak, jak materii řeší diplomová práce. Autorka však velmi správně chápe a na vícero místech textu formuluje to, co lze lapidárně vyjádřit tak, že důkazní břemeno nese ten, v jehož zájmu prokázání určité skutečnosti je.

Již bylo uvedeno, že předkládaná práce je do značné míry kompilátem z děl jiných autorů, přičemž oponent nevnímá tento kompilát jako úplně zdařilý a nějak významněji obohacující. Snad jen na dvou místech svého zpracování našla diplomantka nějakou názorovou rozpornost a pokusila se přiklonit k jednomu z možných názorů, byť bez většího odůvodnění (jedná se o příklon k názoru Karla Svobody na straně 17 či o úvahu v posledním odstavci na straně 18). Jinak se jedná o kompilát a oponent se vzhledem k tomu přiznává, že si není úplně jist tím, zda uchazečka úvahám (mnohdy i velmi složitým), které formuluje, také opravdu rozumí, ale to bude možno ověřit při ústní obhajobě.

Již v prvním odstavci úvodu je poukázáno na uznávané autory Petra Lavického a Josefa Macura, kteří se řešenou problematikou podrobně zabývali. Oponent má za to, že čerpání z jejich zdrojů je až přehnané. Pokud jde o Lavického publikaci Důkazní břemeno v civilním řízení soudním, ta je z celkem 160 poznámek pod čarou do stránky 37 odkazována celkem 76krát (pokud oponent správně počítá), takže téměř každý druhý odkaz je na tuto publikaci. Je celá řada stránek, kde vlastně není nic jiného, než převzaté či parafrázované závěry této publikace (např. str. 4, 10, 31 34 či 35). Macurova publikace Důkazní břemeno v civilním soudním řízení je ve stejné části odkazována celkem 30krát (zase pokud oponent správně počítá). Takže i když standardní seznam použité literatury, kterým je práce doplněna, vypadá bohatě, ve skutečnosti jsou protěžovány dva zdroje a vše ostatní působí pouze jako líbivý doplněk.

Se shora uvedenými připomínkami budou souviset i výhrady k poznámkovému aparátu. Oponent není ztotožněn s tím, jak jsou prováděny odkazy na konkrétní zákonná ustanovení. V naprosté většině autorka v textu uvede předmětné zákonné ustanovení a závěry z něj plynoucí, načež toto zákonné ustanovení duplicitně a zbytečně uvede ještě v poznámce pod čarou. Jako správné oponent vnímá to, když je v textu uvedeno něco ze zákona bez bližší specifikace s tím, že v poznámce pod čarou je uveden zákonný zdroj (např. poznámky pod čarou 176, 177, 179-182 či 185). U některých poznámek pod čarou je odkazováno na konkrétní převzatý text, ten je pak napsán kurzivou a v uvozovkách, u naprosté většiny to tak ale není. V těchto případech není jednak zřejmé, zda se poznámka pod čarou vztahuje k poslední větě či k celému odstavci, jasný ani není přesný motiv této poznámky pod čarou, když v textu není konkrétní převzatá myšlenka, ale její parafráze s různými úpravami či obměnami. Jako jeden příklad lze uvést za všechny poznámku pod čarou č. 162, kde je u pětiřádkového odstavce stěžejní závěr, že rozlišujeme dva základní typy právních systémů, angloamerický a kontinentální, načež následuje odkaz pod čarou na celkem čtyři stránky konkrétní publikace.

Pokud bylo započato řešením spíše formálních záležitostí, nelze se vyhnout ani kritice gramatických chyb¹, překlepů² či chyb v interpunkci³. Oponent dále upozorňuje na drobnost ve vztahu k osamoceným jednopísmenným slovům na koncích řádků, která je vhodnější zařazovat na začátky řádků následujících.

Z obsahového hlediska je práce pochopitelně vymezena autorkou zvoleným tématem "Důkazní břemeno". Autorka se držela vybraného tématu ve zvolených intencích, více pak teoretičtěji než prakticky. Autorka se jen zřídka dopouští věcných chyb či nepřesností, její výklad je věcný. Předkládaná práce je kvalifikovaná a odborná. Je tomu ale tak především proto, že autorka sama neuvažuje a přebírá osvědčené názory jiných autorů. Autorka se snaží nějakým způsobem pracovat s judikaturou, za což ji lze pochválit. Na stránkách 38 a 39 je pěkná charakteristika judikatury jako takové. Potenciál, který se pro práci s judikaturou nabízel, však autorka zcela nevyčerpala. Práce s judikátem se omezuje pouze na to, že je zmíněn určitý judikát a je z něj extrahován nějaký názor. Vůbec ale není řešeno, v čem byla podstata problému, jaké se střetávaly protichůdné názory a jak soudy jimi řešenou věc posoudily a proč. Oponent by prostě alespoň u některých pro problematiku klíčových judikátů uvítal, aby bylo rozebráno, v čem byla podstata věci, jaké byly sporné body a proč vyšší soudy vyřešily věc tak, jak ji vyřešily.

Jádro práce má pět částí, což je v pořádku. Jednotlivé části jsou přehledně rozděleny na kapitoly a podkapitoly, takže v rámci celé práce je pojednáno o tom, o čem by v souvislosti s důkazním břemenem pojednáno být mělo. Autorka postupuje od obecnějšího ke konkrétnímu a místy se zabývá už skutečnými a na pochopení složitými detaily. V tomto směru ji lze pochválit, že nezůstala povrchní.

U diplomové práce se očekává, že uchazečka překročí národní rámec, a že předloží úvahy de lege ferenda. Tato očekávání zůstala podle oponenta nevyslyšena. Na pár místech textu se sice pojednává o zahraničních autorech, vše je však čerpáno až na jednu výjimku (poznámka pod čarou 127) ze zdrojů domácích. A úvahy de lege ferenda oponent nezaznamenal.

U ústní obhajoby by se autorka mohla mimo jiné zaměřit na následující otázky:

- 1) Ze závěrů činěných u judikátu odkazovaného v poznámce pod čarou 83 lze dovozovat, že žalobce je povinen právně kvalifikovat skutkový děj. Jaké

---

¹ Např. vyplívá na stranách 10, 47 a 48, strany navrhovali a předešli na straně 13, začali vznikat teorie na straně 30, aj.

² Ke skutečnostem uváděných nedošlo na straně 5, je třeba aby vyložil na straně 10, Úmluva od ochrany na straně 10, v soud(n)ím sporu na straně 12, stejně ta(k) na straně 14, jak jsme si již v úvodu řekli této kapitoly řekly, aj.

³ Těch je zejména v první polovině práce tolik, že nemá smysl je komentovat a je zřejmé, že autorka má se správným použitím interpunkčních znamének problém.

procesní povinnosti má žalobce? A je žalobce povinen uplatněný nárok právně kvalifikovat?

- 2) V jakých případech může soud ve sporném řízení provést jiné než účastníky navržené důkazy?
- 3) Je odmítnutí žaloby skutečně nepříznivým výsledkem sporu? (viz úvaha na straně 23)
- 4) Jaké důkazní prostředky pokládá zákon za důkaz? (viz úvaha na straně 28)
- 5) Necht' autorka řádně a podrobně analyzuje některý z judikátů, se kterými pracovala.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem doporučuje oponent posuzovanou diplomovou práci k obhajobě, a to předběžně jako velmi dobrou až dobrou v závislosti na výkonu diplomantky u ústní obhajoby.

V Plzni dne 3.5.2023

JUDr. Radek Spurný